

Міністерство освіти і науки України

Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Навчально-науковий інститут фінансів, економіки,
управління та права
Кафедра фінансів, банківського бізнесу та оподаткування

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА
ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА

ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА: ДЕРЖАВА, РЕГІОН, ПІДПРИЄМСТВО

Матеріали X Міжнародної
науково-практичної конференції

13 травня 2026 р.

Полтава
2026

*Свистун Людмила Анатоліївна,
кандидат економічних наук, доцент
Васюта Юлія Михайлівна, студентка*

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

ТРАНСФОРМАЦІЯ КОРПОРАТИВНОГО БЮДЖЕТУВАННЯ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ

У сучасних умовах цифровізації корпоративне бюджетування поступово змінює своє значення для підприємства. Якщо раніше воно сприймалося переважно як складання плану доходів і витрат, то сьогодні дедалі більше перетворюється на інструмент оперативного управління, контролю та аналізу фінансових результатів. Це особливо важливо для підприємств, що працюють в умовах нестабільного ринку, зростання витрат і необхідності швидко приймати управлінські рішення.

Корпоративне бюджетування є системою планування, розподілу та контролю фінансових ресурсів підприємства. Його завдання полягає не лише у визначенні майбутніх доходів і витрат, а й у забезпеченні узгодженої роботи підрозділів. У практичній діяльності бюджетування допомагає керівництву визначати прибуткові напрями, виявляти перевитрати та обґрунтовувати потребу в додатковому фінансуванні.

Цифрова трансформація економіки змінює традиційні підходи до ведення бізнесу та управління підприємствами. Вона охоплює фінанси, логістику, маркетинг і управління персоналом, створюючи можливості для автоматизації процесів, аналізу даних і прийняття управлінських рішень. Водночас підприємства стикаються з потребою адаптації бізнес-моделей, що супроводжується додатковими витратами, ризиками та організаційними змінами [1].

В умовах цифровізації традиційні підходи до бюджетування вже не є достатньо ефективними. Ручне складання бюджетів у таблицях, несвоєчасне оновлення даних, дублювання інформації та помилки в розрахунках можуть призводити до неправильних управлінських рішень. Саме тому підприємства поступово переходять до використання сучасних інформаційних систем, зокрема ERP, CRM та BI-платформ.

ERP-системи відіграють ключову роль у цифровій трансформації бюджетування, оскільки забезпечують інтеграцію всіх основних бізнес-процесів підприємства в єдину інформаційну систему. Вони дозволяють здійснювати планування, облік, контроль і аналіз фінансових та операційних показників на основі централізованої бази даних. У сучасних умовах зростання обсягів інформації та необхідності оперативного управління ресурсами підприємства використовують ERP-рішення не лише для автоматизації обліку, а й для підвищення ефективності управлінських рішень, оптимізації витрат і забезпечення прозорості діяльності [2].

CRM-системи також мають значення для бюджетування, хоча їх основна функція пов'язана з управлінням клієнтами та продажами. Дані CRM дозволяють точніше прогнозувати доходи, аналізувати поведінку клієнтів, оцінювати динаміку попиту та планувати обсяги реалізації продукції чи послуг. Для підприємства це важливо, оскільки бюджет доходів має спиратися не лише на бажані показники, а й на реальні дані про клієнтів, замовлення та продажі.

BI-платформи доповнюють ERP і CRM, оскільки забезпечують аналітичну обробку даних. За допомогою BI-інструментів підприємство може швидко порівнювати планові та фактичні показники, будувати візуальні звіти, аналізувати відхилення та оцінювати ефективність окремих напрямів діяльності [3]. Це дозволяє не просто складати бюджет, а постійно працювати з ним як з управлінським інструментом. Для

наочного відображення ролі цифрових інструментів у трансформації корпоративного бюджетування доцільно розглянути їх значення, переваги та обмеження (табл. 1).

Таблиця 1

Переваги та обмеження використання ERP, CRM і BI-платформ у корпоративному бюджетуванні

Цифровий інструмент	Значення для бюджетування	Переваги	Обмеження
ERP-системи	Формування бюджетів на основі даних про фінанси, ресурси, закупівлі та витрати	Централізація даних, контроль витрат, автоматизація процесів	Висока вартість впровадження, складність налаштування
CRM-системи	Планування доходів і продажів на основі даних про клієнтів	Аналіз попиту, сегментація доходів, оцінка ймовірності угод, контроль воронки продажів.	Не охоплюють усі фінансові процеси підприємства
BI-платформи	Аналіз бюджетних показників і відхилень	Візуалізація даних, швидкий аналіз, підтримка рішень	Потреба у якісних даних і кваліфікованих фахівцях

Джерело: складено автором на основі [2;3]

Узагальнюючи наведені дані, можна зробити висновок, що цифровізація корпоративного бюджетування має суттєві переваги. Вона дозволяє скоротити час на підготовку бюджетів, зменшити кількість ручних помилок, підвищити прозорість фінансової інформації та покращити контроль за виконанням планових показників. Крім того, цифрові системи дають можливість швидше реагувати на зміни зовнішнього середовища, що є особливо важливим в умовах нестабільності.

Водночас цифровізація бюджетування має і певні недоліки. Насамперед це висока вартість впровадження інформаційних систем, необхідність навчання персоналу, залежність від якості вихідних даних та ризики кібербезпеки. Якщо дані в системі є неповними або помилковими, то навіть найсучасніші цифрові інструменти не забезпечать якісного бюджетування. Крім того, підприємство має враховувати, що цифровізація потребує не лише програмного забезпечення, а й зміни управлінської культури.

Отже, трансформація корпоративного бюджетування в умовах цифровізації економіки полягає у переході від формального складання бюджетів до більш гнучкої, автоматизованої та аналітичної системи управління фінансами. ERP, CRM та BI-платформи дають підприємствам можливість краще планувати доходи й витрати, контролювати відхилення та швидше приймати управлінські рішення. Водночас ефективність цифрового бюджетування залежить від правильного вибору системи, підготовки персоналу, якості даних і здатності підприємства адаптувати свої бізнес-процеси до нових умов.

Література

1. Литовченко О.Ю., Дячек В. В., Мітін М. О. Трансформація бізнес-моделей підприємств в умовах цифровізації економіки. *Економіка та суспільство*. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність. Випуск №69. 2024. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/5126/5072> (дата звернення: 29.04.2026).
2. Оксамитна Л. П., Пряха Р. І. Особливості сучасних ERP-систем управління бізнес-процесами підприємства. *Управління розвитком складних систем* (51). 2022. С. 31–40. URL: <https://mdcs.knuba.edu.ua/article/view/273713/269053> (дата звернення: 30.04.2026).
3. Як системи CRM, ERP і BI можуть підвищити прибутковість постачальників проєктних послуг? KUMAVISION. Software für den Mittelstand. URL: <https://kumavision.com/uk/блог/прибутковість-постачальників-проєктних-послуг> (дата звернення: 29.04.2026).